

Петричко Марія Михайлівна
к.е.н., доцент кафедри економіки та фінансів
Мукачівського державного університету

ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ

Значний вплив на формування дохідної частини місцевих бюджетів має існуючий механізм оподаткування, зокрема надходження від місцевих і загальнодержавних податків та зборів. Починаючи з моменту введення в дію ПКУ докорінно змінилася система місцевого оподаткування відповідно до вимог сучасності та спростився порядок обчислення низки місцевих податків і зборів. Так, їх порядок нарахування став залежати від розміру мінімальної заробітної плати, яка відповідно до діючого законодавства протягом року може декілька раз підвищуватись що, в свою чергу, впливає на збільшення розміру надходжень до місцевих бюджетів та надає можливість органам місцевого самоврядування прогнозувати подальший економічний розвиток громади.

Варто зазначити, що незважаючи на позитивні зміни, що відбуваються протягом останніх років, існують також певні проблеми та недоліки в системі місцевого оподаткування.

Найсуттєвішими перешкодами місцевого оподаткування в Україні є:

- незначна фіскальна роль місцевих податків і зборів і, як наслідок, низька їх питома вага в доходах місцевих бюджетів та у валовому внутрішньому продукті;
- невеликий перелік місцевих податків і зборів порівняно з іншими країнами;
- відсутність самостійних прав у органів місцевого самоврядування щодо запровадження на своїй території власних податків і зборів;
- незацікавленість місцевих властей у додатковому залученні коштів від утримання місцевих податків і зборів;
- відсутність взаємозалежності між рівнем суспільних послуг, які надаються на певній території, та податковими зусиллями населення .

В сучасних умовах недосконалості податкового законодавства й нестабільного розвитку економіки, державі необхідно створити умови, для стимулювання органів місцевого самоврядування до збільшення розмірів власних надходжень, і лише після цього всі бюджетні реформи будуть результативними та ефективними. Акцент на необхідність проведення змін в податковому законодавстві не випадковий, оскільки зараз місцеві бюджети неспроможні забезпечити покриття всіх соціально-економічних видатків та необхідний розвиток територій.

Наразі, необхідним є проведення ефективних законодавчих змін в

регулюванні податкових процесів на місцевому рівні, з визначенням основних напрямків реформування системи оподаткування й вдосконаленням діючого механізму міжбюджетних відносин, що і є завданням наступного (основного) етапу нашого дослідження. Завданнями основного етапу ми вважаємо наступне:

- запровадження нових фіскально ефективних місцевих податків та зборів, які б збільшили розмір податкових надходжень до місцевих бюджетів, не створюючи при цьому зростання податкового навантаження малого та середнього бізнесу відповідної території;
- перегляд структури податків та зборів, які надходять до місцевих бюджетів;
- застосування нових нормативів бюджетного розмежування;
- розширення кола повноважень органів місцевого самоврядування, щодо прийняття рішень з формування, розподілу та використання бюджетних коштів;
- застосування сучасних та ефективних методів бюджетного планування.

Процес реформування системи місцевого оподаткування обумовлює необхідність запровадження ефективних місцевих податків і зборів, які сприяли б забезпеченню розвитку інфраструктури територіальних громад.

Таким чином, розроблені пропозиції щодо реформування системи оподаткування в Україні:

- дозволять значною мірою зміцнити дохідну частину місцевих бюджетів закріпивши за ними стабільні джерела надходжень для надання якісних суспільних послуг населенню адміністративно-територіальної одиниці;
- забезпечать фінансову самостійність та незалежність органів місцевого самоврядування;
- сприятимуть вдосконаленню існуючої системи міжбюджетних відносин і перерозподілу грошових коштів на регіональному та місцевому рівнях з метою ефективного та цільового їх використання;
- значно зменшать розмір трансфертів з державного бюджету до бюджетів нижчих рівнів;
- сприятимуть зацікавленості органів місцевого самоврядування у збільшенні розміру власних доходів та пошуку додаткових джерел надходжень до місцевих бюджетів.

Отже, вважаємо, що ці всі фактори є важливим податковим потенціалом вдосконалення системи місцевого оподаткування та міжбюджетних відносин в Україні, а також необхідною складовою проведення подальших економічних реформ у контексті зміцнення фінансової безпеки держави та удосконалення механізму формування дохідної частини місцевих бюджетів.

Список використаної літератури:

1. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 р №2456-VI зі змінами і доповненнями. [Електронний ресурс] - режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

2. Закон України “ Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин ” від 28.12.2014 № 79-VIII. [Електронний ресурс] - режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/79-19/paran2#n2>

3. Закон України “ Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів щодо податкової реформи ” від 28.12.2014 № 71-VIII. [Електронний ресурс] - режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/71-19>

4. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» від 24.12.2015 №909-19. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/909-19>

5. Розпорядження КМУ від 1.04.2014 № 333 “ Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні ”. [Електронний ресурс] - режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>

Riashko N.

Postgraduate student
Mukachevo State University

THE IMPACT OF THE ASSOCIATION AGREEMENT ON THE FOREIGN DIRECT INVESTMENTS

During the last decade, Ukraine brightly appeared on Europe and the world stage, showing its willingness to move towards integration with the European Union. Due to its large size, advantageous location, natural resources, and big population Ukraine always received close attention from the EU and was its important partner, especially in the context of Eastern Partnership. (Liikanen, Scott and Sotkasiira, 2016)

Despite the huge crisis in Ukraine and conflict in the east of the country, in 2014 the EU and Ukraine still managed to sign the Association Agreement, one of the biggest in the history of not only Ukraine but also EU, that brought the partnership on a completely different level.

The Deep Comprehensive Free Trade Area, one of the primary components of the Association Agreement, that came in force on 1 January 2016 opened the borders and gave Ukraine access to the European market, the biggest in the world. For the Ukrainian economy, it was a great chance to change the current crisis situation, attract foreign investments, and to achieve economic growth in this way. At the same time, the Ukrainian market was opened to the EU, which means around 44 million potential consumers and a new highly qualified labor market. (Vošta, Musiyenko, and Abrhám, 2016)

The EU is not the only trade partner of Ukraine but also its main investor. Hence the expectations for the Association Agreement to develop and increase the FDI flow to Ukraine were high.

According to the Ukrstat data, as of 2019, the main areas of foreign investments

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>